

1403

I C O D I C E S

1404

16. c. scripta videlicet ista: *Gloria domini apparuit in nube. &c. Praecedente multo brevior.*

VI. fol. 95. *Ipsa Jacobi Interpretatio, cujus ingressus: Quatuor sunt minima terre et ipsa sunt sapientiora sapientibus. Prov. XXX. Septem epistolae que canonice id est, regulares nuncupantur edite sunt a quatuor apostolis &c. et finis: et sic ab eo recipietur in gloria, cuius participes nos efficiat dominus &c.*

DCXXIII.

U. 224 Codex chartaceus lat. Sec. XV. Folior. 326. 4. paene totus manu illius exaratus est, quem Titulus praefert: *Traктatus contra bohemos Magistri thome ebendorfer de haspach arcium et sacre pagine professoris et plebani in Perichtolstarff et canonici ad sanctum Stephanum in Wyenna. Additur: legatum ab eo fuisse testamento ad collegium beate M. virginis domus rubee Rose apud fratres predicatorum Wien. Comparet vero I. Posicio Boemorum per M. Johannem de Rokiczana 1433. III. post Epiphaniam. Nempe Basileae in Concilio. Init: Cum super omnia desideramus honorem dei &c. et extat T. IV. Supplem. Mansii ad ColleѠ. Concill. col 443. Margini Haselbachius adscripsit: *Caue et vide caute.**

Fol. 20. p. 2. *Traктatus Thomae Haselbachii minio inscriptus: In Concilio Basilien. in vacationibus pasce 1434. et ad calcem: Finitur*

Reprobatio questionis contra Rokisana et Boemos de utraque specie eucharistie scisma in ecclesia constituentes et se pertinaciter in fide ab ea separantes. In die parasceues Basilee in Concilio 1434. Initium est: Professio me incitat et zelus fidei et domus dei perurget aduersus hec impia dogmata Boemorum vibrare clipeum ex testimonijs in eternum fundatis glutinatum succinctius fundando contrarium et motiua dissolueno, que coram sanctissimo cetu huius sacri Concilij quidam Boemorum nomine non erubuit deducere in medium tanquam ipse solus norit abscondita misteriorum et fidei patefacere archana. — Quamvis ergo in hac re quondam contra Jacobellum — traктatum quendam legendo in scolis ediderim, in quo diffusus processu per plura capitula, tamen — manipulos colligere decreui post terga metentium &c. Haselbachium ab Academia Vien. cujus Orator erat, iussum fuisse a. 1433. se Communioni sub utraque obponere, habemus in ejus Vita P. I. Scriptt. Univ. p. 150. Mirum tamen videatur, Rokiczanam integro post anno ab eo refutari, nisi sit error in anno, quod admittere difficile est, cum annus 1434. bismemoretur. Theologum cetera praestantem, et in Patrum lectione versatum confirmat haec Traктatio, quam, ut et illam contra Jacobellum, a nemine haectenus indicatam novi. Ceterum per errorem Compactoris inserta est illi a fol. 55—58. alia, quam igitur seorsim adfero.

Fol.

Fol. 55. Hec in Iglavia in quadam collatione concepta sunt. 1446. Inscribuntur in hunc modum: *Dubatur incidenter propter sequentia, Vtrum sit convenientissimus modus sacrum Eucharistie sacramentum ministrare laicis sub specie panis duntaxat et non sub duabus speciebus.* Adfirmatur. *Haselbachium* hoc anno *Iglaviae* fuisse nemo memorat.

Fol. 70. p. 2. Tractatio, cuius scopus patet ex ipso initio: *Particulam de punitione peccatorum publicorum secundo loco proposuit quidam Nicolaus vocatus Episcopus Taboritarum &c.* Hunc igitur pariter prolixè refutat *Noster*.

Fol. 95. Tertius Articulus *Boemorum* proponebatur per *Vlricum de Zuoyma Basilee* in generali Concilio. Est is de libertate praedicandi Verbi Dei, cum Responso *Haselbachii*.

Fol. 106. Articulus 4us De proprietate cleri. Propugnavit hunc *Petrus Payne Anglus* ominosi Vir cognominis. Impugnat *Haselbachius* hoc initio: *Ne veluti agrestis hospes illotis manibus ad mensam dominicam accedam &c.* En igitur *IV. Hussitarum* Articulos a Quatuorviris *Basileae* in Synodo longis *Positionibus*, quarum duas edidit *Mansius Supplem. T. IV.* adfertos, et a Viris totidem, *Johanne de Ragusio, Aegid. Carlerio, Henr. Kalteisen* et *Joh. Polemar*, quorum *Orationes* habes *Labb. T. XVII.* refutatos, a solo Theologo nostro ad examen revocatos, quem ejus laborem nullibi memoratum *Denis Codd. Theol. V. II. P. II.*

reperi. Accedit vero *fol. 143.* Mantissa hoc initio: *Concluso hoc Opusculo taliter qualiter — insurgabat questio deducenda in medium per quendam Artistam pragen. pro nunc Ecclesie incorporatum, quam alias visus est persequi, que sit videlicet diffinitio Ecclesie, de qua verificari possint omnia, que in sacris scripturis dicuntur de eadem &c.* Atque hic refelluntur, qui Ecclesiam ad coetum solorum Electorum coarctant. Ad hunc finem addita etiam videtur.

Fol. 147. p. 2. *Epistola sancti Cypriani de catholice Ecclesie unitate.* Init illa: *Cum moneat dominus et dicat: Vos estis sal terre, cumque nos esse iubeat ad innocentiam simplices &c.* ut *Edit. Amst. 1700. p. 75.* ubi inter *Libros* collocata est.

Fol. 156. absque inscriptione Adlocutio *Nostri* nomine *Decemvirum Pragae* a Concilio *Basileae* a. 1433. ablegatorum, cuius Thema: *Gratia vobis et pax multiplicetur. I. Pet. 1.* initium vero: *Iniungunt exhortacionis verbum mihi semiuerbio Reuerendissimi mihi in christo patres et alij coambasiatores sacrosancte generalis Basiliensis synodi in spiritu sancto congregate, verbum inquam genuine caritatis, concordie et unitatis, pacis et tranquillitatis ad vos circumspectos et providentissimos viros dominos Magistrum civium scabinos et alios inclite nove civitatis pragensis incolae, quam preclaram fecit in orbe olim in ea residens Imperiale fastigium &c.* Multus est in excerptis *Palomarii, Bernerii, Tockii &c.*

&c. Sermonibus hac occasione habitis *Cochlaeus* L. VII. *Hist. Hufsit.* Nostrum non tangit. Et tamen sequitur

Fol. 158. alia Oratio *Per Thomam de Haspach* prage 1433. cuius Thema: *In mansuetudine suscipite instum verbum. Jac. 1.* et initium: *Oblatam nudius tertius pacis, unitatis et concordie viam vice et nomine sacrosanctae generalis Synodi Basiliens. in spiritu sancto pro eliminatione errorum, reformatione morum et pace christiani populi legitime congregata difficultari percipimus ob plura, que fortassis timoratis mentibus hesitationem ingerunt &c.* Omnibus modis agit, ut Regni Ordines se Concilio jungant, et ejus effatis adquiescant. Sincere et lenissime ex parte Legatorum processum fuisse, expensis eorum Dictis et Scriptis manifestum est.

Fol. 162. 1) *Saluus conductus pro Illustrissimo domino duce Austriae.* Datus est a Magistro Civium, Consulibus, Juratis &c. *Pragensibus* anno D. 1433. *feria 4. post Festum Trinit.* a qua die valiturus esset usque ad *Festum S. Michaelis* pro XX. Personis et totidem equis ad Conventum *Alberti* nomine mittendis. 2) Similis *Conductus* pro iisdem datus a Capitaneis Exercituum, Baronibus, Nobilibus &c. Regni Bohemiae et Marchionatus Moraviae, *4. feria proxima ante Festum Corporis Christi 1433.* 3) *Cedula boemorum oblata in praga Ambasiatoribus Concilii 1433.* Circa IV. suos Articulos, instar Formulae, quam

volebant a concilio ad se dirigi, unde etiam incipit: *Synodus Basiliensis prouida consideratione prospiciens &c.* Sed repudiarunt eam Legati, ut infra Nr. 5. narratur. Interea tamen fat concordat cum *Intentione Sacri Concilii*, quam *Mansius Supplem. T. IV. col. 903.* edidit, et cum *Compactatis Prage* tandem *ult. Nov. 1433.* initis, ut habentur apud *Cochlaeum cit.*

Fol. 163. Acta diplomatica *Congregationis Pragensis* anni *MCCCCXXXIII.* manu *Haselbachii* adnotata. 1) *Tractatus habitus cum Boemis in generali congregatione regni Prage Anno &c. 33. die ipsa sanctissime trinitatis per ambasatores Sacri Concilij Basiliens.* Proccedit Narratio ab adventu Legatorum, quorum nomina recensentur, ut a *Cochlaeo*, nisi quod *Alexander J. V. D. Anglus* dicatur *Archidiaconus Sarisber.* Integro mense terminum praeuenerant, quo nil nisi de obtinendis *Saluis Conductibus* actum, quorum *Exempla* supra vidimus. *Termino adueniente*, continuat *Noster*, *fuius per ciuitatem pragensem antiquam omnes cum familia inuitati et laute pertractati, post per Mag. ciuium, post per Magistros in collegio, tandem per taboritas, et post per dominum (Mainardum) de noua Domino, posterius vero per orphanos in curia Domini Regis in noua ciuitate.* Dein recenset primas *Adlocutiones* habitas, et *Augustanum Ep.* ait suafisse concordiam certis motiuis, *que cum alijs sibi posita sunt per me.* 2) *Responsio Procopii*

pii Holi (Calvi, rasi) facta in die sanctorum Marci et Marcelliani Prage in leſtorio Theologorum 1433. ex parte Taboritarum, super eo, quod diximus: Quantum bellis profecimus, usque modo videmus. Conspectum hujus Responsi dedit Cochlaeus L. VII. Init: De materia bellorum novit, qui nil ignorat &c. 3) Responsio Baronum militum clientum ac communitatum Regni Boemie et aliquorum Marchionatus Moravie Die qua supra scilicet 18. Jun. in loco prenominato. Init: Cum duo commendata per paternitates reuerentiasque vestras &c. Duriorem vocat et excerpit Cochlaeus cit. 4) Replicatiua Responsio Ambassadorum &c. Init: Communis omnium vox est &c. Enotatur a Cochlaeo cit. et Johanni Polemar tribuitur. Addit ad calcem Noſter: nil ad eam replicatum, sed exeuntibus e Congregatione Chartam in manus datam fuisse, qua priora Bobemorum proposita repetebantur. 5) Refumitur Narratio a 21. Jun. usque ad discessum Legatorum continens varias IV. Articulorum discussiones tam publicas, quam privatas, querentibus Legatis: Quantumcunque tractatum incipimus, semper reducimur ad primordia scilicet ad articulos, quorum determinatio iam de communi voluntate suspensa est, et rotamur sicut pila, fitque de nobis ludus. Finis: In profesto sancte Margarethe arripuimus iter a Praga versus Basileam et in profesto inuentionis sancti stephani eandem in ponte bene compluti intrauimus. 6) Hec est

stewra imposta Monasterijs quam ad minus semel dabant in anno. Enumerantur Monasteria XXIX. quorum, quae plurimum pendebant, Brunouia et Cbotieſſow, 300. videlicet Marcas, Beata autem Virgo nempe Melitensum, 330. eodem modo Steura Civitatum recensetur, quarum potissima Pilsna 260. Czasslauid 220. Budweis et Luthomircz 200. Marcarum. 7) Sententia reuocationis lapsorum et ad fidem buffitarum conuersorum. Dolet nempe Sacerdos, se haec non distribuiffe communionem sub utraque Specie, idque se deinceps futurum promittit. Addit Haselbachius notam: habuisse se Prage in manibus Bullam Caroli IV. erigendi Vniuersitatem Pragensem datam Anno 1348. (non 47.) septimo idus Marcij, quam describit, subjiciens: Sed Bullam confirmationis pape (Clementis VI.) dicebant se perdidisse, et post multa scrutinia non potuisse inuenire etiam ante 20. annos. Sed extat et haec in Archivo Univerſit. ut habes Balbini Bob. doſta P. I. edit. 1776. p. 5. 8) Finalis propositio Boemorum in generali congregatione 1433. ipsa die Tiburcij Mart. 11. Aug. post laurencij in Basilien. Concilio per suos Ambasiatores proposita. Utapud Labb. T. XVII. col. 586. 9) Motiua Thome de haspach. Contra Communionem sub Utraque privatim in chartam coniecta. 10) Deliberatio Eiusdem de Eadem 1433. Basilee inter deputatos super ista in Refectorio Minorum. Incipit:

Dum crebrius in hac boemorum causa libenter et complacenter silentio agerem, malens ex causis audire, quam audiri, nedum in via et in praga &c. Inter alia: Fere per totum regnum sine confessione cruentis adhuc ensibus cottidie contendunt ad sacram eukaristiam accedere, quare, quia quo plus accedunt, tanto apud sacrilegos suos sacerdotes et communiter apud Capitaneos et eorum complices amplius laudibus et fauoribus elati sunt et promoti. — Deprehendi certissime multos timore pene, aut rubore accedere, clamante sacerdote: Ecce cena parata est, digni accedant, alijs accedentibus, ne ipsi veniant in suspicionem; sed et fessione propria aliquorum didici, cum conscientia peccati mortalis accedunt, et ab utroque, ymo et ab vno abstinere essent contentissimi &c. 11) Cedula ducta in consultationem deputatorum 24. in materia ista Boemorum. De promissionibus faciendis circa usum Calicis, si velint Concilio sincere subjici, de mittendis ad eos Legatis, de potestate his conferenda &c. 12) Conclusum hujus consultationis, sive Cedula per Deputatos data et Ambasiatoribus ad Boemiam tradita. Praescribitur Legatis norma agendorum. Init: Sacrum concilium tanquam pia mater cupiens reparare filios &c. Ad calcem: De mandato R^{mi} D. Legati presidentis &c. 13) Forma trium articulorum (absque illo de calice) missorum per Ambasiatores (secundo Pragam redeuntes) ad Boemiam. 1433. 5. Septembr.

Init: Circa materiam de cobibitione et correptione &c. et legitur Labb. cit. col. 205. 14) Hec sunt Compactata Concilij Basiliensis cum Boemis. Nota illa Pragae 1433. concepta, stabilita vero Iglaviae 1436. et hic quidem additis Declarationibus, quae apud Cochlaeum Compactatis p. 271. succedunt p. 284. Adjectus est in Cod. longus nomenclus Elenchus inscriptus: Isti sunt Barones et Nobiles Regni Bobemie et de Marchionatu Moraviae Congregati in congregatione prage habita 1433. in dieta sancti Martini. Atque hos inter, quorum stirpes hodieum florent.

Fol. 192. Res Anni MCCCCXXXIV. 1) Copia Bulle missae per Martinum presbiterum in Crudim et przsko famulum de praga 1434. Data est ad Alexium five Alsonem de Risenburg Gubernatorem. Gaudet Concilium de Compactatis, optat tamen ea fidelius impleri et de Pilsnensium obsidione queritur. Basilee V. Kal. Marcij. Martinus ille Calicem ursurus ad Concilium venerat. 2) Narratiuncula de Praga a Meinhardo de Nova Domo capta, Pilsnensi obsidione soluta, caesis Taboritis et Orphanis, inter quos et procopius holi, qui et rarus dictus est, et alter peruersior procopius minor spiritus emiserunt non hac morte sua digna factis suscipientes. Ferunt, quod nocte precedenti sacramentum in quatuor exercitiis suis in papilionibus reseruatam visibiliter ceciderit cum archulis suis in terram, quod mane cernentes
et

1413

P O L E M I C I.

1414

et altrinsecus referentes, quod factum est mali ominis sue videlicet arche captiuitatis fore id nuncium presagierunt. 3) Ambasiata quarta ad Boemos. Incipit: Anno quo supra (1434) Die ipsa beati Johannis Baptiste facta est generalis congregatio regni in praga ibique decreuerunt solennem mittere Ambasiatam ad Ciuitatem Ratisb. ad habendam Dyetam cum Inuictissimo Romanorum Imperatore desiderante suam pariter et Ambasiatorum sacri Concilij presentiam ad diem Assumptionis gloriose semper virginis Marie, quod et factum est. &c. Legatos Concilii intrasse Ratisbonam 16. Aug. et infra horae spatium Bohemos, quorum Nomina paullo aliter et plura recitantur, quam apud Pessnam Martis Morav. L. V. c. 5. Czenko de Wartenberg nobis Henricus est; et quem Exteri Choapchonem scripsere, nobis Czapko id est cyconia Capitaneus Orphanorum. Ad Martinum Presb. de Gurim additur: Qui tamen a regno non fuit deputatus sed intrusus, et alius nominatus M. Marcus de Grecz exclusus. Imperatorem aduenisse 21. Aug. in pluvia, et altera die vocatos Legatos. Sigismundus ad partem dixit nobis divisionem eorum inter se, et quod Czapko cum Baronibus concordare noluit. Mox subintrasse Bohemos Rokyczana orationem sua lingua in illud Evang. *Vade et tu fac similiter*, auspicato, cui eadem lingua respondit Imperator: *Se natum in regno et in praga. Si de popularibus agitur, ipse ex istis est; succedit enim ei*

(vulgo Primislao) qui de aratro in villa quadam in bohemia ad ducatum electus est; si de maioribus, scitur, quod de luczelburg ad regnum istud vocati sunt sui progenitores. Incepere mox collationes inter Partes, quas minutim perfecti non est instituti; intercurrent tamen: 4) Cedula Boemorum ad Imperatorem, qua Calicem urgent, et longiores tractationes declinant. 5) Cedula responsionis ad premissa 24. Aug. Domini Imperatoris, qua cupit negotia scripto tractari, et hortatur ad concordiam. 6) Declaratio Bohemorum, quod, cum res Ratisbonae penitus confici non potuerint, habendus Regni Conuentus in die S. Galli, et Responsum finale in die S. Martini apud Consulatum Egrensem deponendum. 7) Responfa data a Job. de Polemar Auditore praecipue de Archiepiscopatu Prag. quem ambiebat Rokyczana, 1434. 26. Aug. Ad calcem: *Hec sunt facta in presentia Domini Imperatoris in horto fratrum predicatorum, ubi aderat D. Episcopus Constant. et Augusten. et dictus D. Auditor cum M. Henr. Tocke, et de Boemis erat D. Menhardus de noua Domo, Wilh. Kostka, Nic. Sokol, Job. Velbar et duo Magistri Job. de Rokyczano et Procopius de Plzna.* 8) Articuli congregationis cleri de Regno Bohemie per M. Johannem de Rokyczana congregati in modum synodi 1434. in festo sancti Jacobi Apostoli, ut pretendebant, cui contradixerunt Magistri. Igitur paullo ante Legationem Ratis-

T 3

Ratisbon. Articuli hi XVIII. in-
star Professionis Fidei haberi pos-
sunt, quae tamen non adrisit om-
nibus, ut e *Responsionibus* ad plu-
res Articulos adjectis patet. 9) *Copia*
litere Boemorum. Venerabilibus
patribus Philiberto &c. do-
ctoribus et Magistris per veneran-
dum Basil. Concilium ad Ratisb.
destinatis Also de Risenburg alias
de wizestioꝝ supremus gubernator
Regni Bohemie, Barones, Nobi-
les &c. Iterato instant per hos a-
pud Concilium pro Calicis con-
cessione posituri tunc omnes dif-
cordias, includuntque *Cedulam*
porrigendam Patribus, qua restrin-
gi petunt Communionem sub una
in Regno, et varia circa eligen-
dos a se Episcopos. Datae in *Ci-*
vit. Prag. 8. die Nov.

Fol. 198. p. 2. Res Anni M-
CCCCXXXV. 1) Narratiuncula:
Nihil respondisse Concilium ad
praedicta, sed Imperatore peten-
te destinasse novam Legationem
ad *Boemorum Dietam* indictam
circa Festum *Valentini M.* Nota
sunt Legatorum nomina. XXIII.
Jan. ait *Haselbachius*, qui in illis
fuit, in *grauissima yemalis incle-*
mentie aura iter arripuerunt, et
fere usque ad Wiennam ob pro-
funditatem inuisam niuium et ven-
torum rabiem ut plurimum in via
inuisa nitendo 32. diebus sine mora
peruenerunt. 2) *Responsum Al-*
soni de Risenburg &c. datum a
Philiberto et aliis Legatis ante
suum hunc *Basilea* diceffum VII.
Jan. 1435. quo nuntiant se man-
data apud Concilium peregrisse,
et nomine ejus apud Imperatorem

Februario mense praesto futuros.
3) *Conclusiones infrascripte omni-*
um communitatum et Ciuitatum
inclinatarum ad legem dominicam
in congregatione nunc (Februario)
in praga habita, que ad statim di-
rigantur Imperatori. Numero XX-
VII. sane durae. V. g. Imperator
cum suis Officialibus communicet
sub utraque specie ex eo, ut unus
alium non hereticet. Imperator nec
alias haberet Capellanum nisi com-
municaret sub utraque specie. Nul-
lus Theotonicus ad aliquam Ciuita-
tem, aut ad aliquod officium reci-
piatur, licet prius communicauerit
sub utraque specie &c. 4) *Acta*
in Dieta Brunnenfi 1435. Narra-
tio gestorum a feria V. post Pa-
scha ad 2 *Junii.* Periculum inter
alia Legatorum in via a latruncu-
lis in *Eybeczschicz* et aliis accitis
de *Godin.* 5) *Propositio Ambasia-*
torum sacri Basil. Concilij ad Boe-
mos Brunne 2^a. Junij 1435. Inci-
pit: *Quibus vos alloquimur verbis*
nobiles spiritualesque viri, ymo qui-
bus verbis per nos nuncios suos &c.
Documentis porro omnibus hic e-
numerandis interferitur Narratio.
Ita post modo adlatum refert No-
ster requisiti, *an vellent stare in*
compactatis, quod tamen saltem v-
no verbo Volumus id coram omni-
bus affirmarent — sed obtinere non
potuimus. 6) *Responsio Legato-*
rum data Boemis in Brunna 3. Ju-
lij 1435. ad Cedulam suam mis-
sam in Egram. Ad *Consulatum*
nempe, ut *Ratisbonae* polliciti fue-
rant. Adfirmant Legati in illa *Ce-*
dula multa peti ultra compactata.
7) *Responsio Ambasiatorum per*
D.

1417

P O L E M I C I.

1418

D. Auditorem (Palomarium) data verbo ad eorum proposita 4. Julij ad dicta quedam per Job. de Rokiczano. Acris disputatio inde orta, Bohemis quaedam, et inter alia: salvis priuilegijs et libertatibus Regni, Compactatis inferere volentibus, et recusantibus Legatis, quibus haec vaga nimis et cuiusvis interpretationi obnoxia videbantur, unde Sigismundus vehementer commotus 13. Jul. in memoranda haec verba prorupit: Ego video rupturam imminere tractatum et eandem vestris voluntatibus aut mihi imputari, de quo magna sequetur effusio sanguinis, quam impedire possitis, si velletis. Per deum viuum! sunt aliqui, qui non fauent, vel non volunt me esse potentem, et ego ero potens et habebō hoc dominium et regnum; sed sentietis! Ego volo mori ut bonus catholicus et hoc habere dominium, quia etiam cum eis (Bohemis) sum colligatus, nec erit ruptura in totum. Quid fecit Concilium, nisi quod abstulit patrimonium pape, et scripsit mihi, ut dissimularem; scio, ubi sint litere; et conantur destruere imperium, aspernantur literas. Veniet dies, in qua curuabitur! Et, subjungit Noster, dum plura verba funderentur, questioit: Vbi est Concilium? et dicente sibi quodam: Basilee, subjungit: Vere non, licet crebris vicibus predixerunt: ecclesia debet precedere. Ego volo sequi, utinam hoc regnum deberem offerre ad altare, ut per hoc daretur pax Ecclesie! 8) Copia professionis finaliter conclusa. 9) Copia indulgentie legatorum

oblata 16. Julij. 10) Cedula copie data per Boemos de modo professionis sue. 11) Tenor copie quam Boemi desiderabant a nobis. 12) Articuli ab iis oblati Imperatori. 13) Responso data per Ambasiatores domino Imperatori super materia proposita; id est super mox dictos Articulos ipsis communicatos. 14) Caput ad roborandum compactata, nomine Regni. 15) Tenor executionis compactatorum unitatis et pacis Boemorum, eodem nomine. 16) Forma Procuratorii Boemorum, id est Ablegatorum ad praestandam Concilio in Oratoribus ejus obedientiam. 17) Copia litere reuersalis indulgentie vtriusque speciei, ab Oratoribus datae. 18) Prescriptio quam Boemi dicunt sibi factam Brunne per Dominum Imperatorem. Variarum concessionum. 19) Responso Concilij data Ambasiatoribus Imperatoris. Atque haec tandem extat Labb. T. XVII. col. 609. 20) Acta in Dieta Albaregalensi, quo se vocati a Sigismundo Concilij Oratores Brunna Viennam reuersi 11. Dec. contulere. Narratio usque ad 22. 21) Cautio de stando in tractatis. Data a Oratoribus. 22) Similis data ab Imperatore. Hinc Narratio Documentis semper intermixta procurrit usque ad anni finem, lectu dignissima, et minutim docens, qua animorum contentione negotium istud concordiae actum fuerit, Jobanne Rokiczana primas semper inter Suos obtinente. Fol. 223. Res Anni MCCCC. XXXVI. 1) Narratio a 1. Jan. eorum

eorum, quae adhuc in *Alba Regali* tractabantur, ubi *Sigismundus 9. Jan.* dixit: *Nos sumus concordēs in omnibus, placuit dyeta in Iglavia et ad festum sancti georij.* 2) Promissum Oratorum Concilii, fervaturos Compactata usque ad illud tempus, datum 10. *Jan.* 3) Simile Promissum Imperatoris 8. *Jan.* 4) Simile *Alberti Ducis Austr. Georgii Archiep. Strigon.* et Cancellarii, celebris nempe illius *Casp. Schlickii.* 5) *Acta in dyeta Iglavien.* 1436. Perducitur Diarium a 5. *Jun.* ad 5. *Jul.* 6) *Tenor procuratorij Boemorum.* Idem, quo data est Commissio *Pragae* 1435. nunc renovata pro *Iglavia* 1436. 5. *Jul.* Ut in *Leibnitii Mantissa ad Cod. J. Gent.* p. 141. 7) *Tenor litere per nos* (Oratores Concil.) *date super firmationibus compactatorum,* ut *Leibnit. cit.* p. 146. 8) *Tenor cuiusdam litere testimonialis d. Imp. et d. Alberti.* Testantur se vidisse et in manibus habuisse Bullam plenae cum *Bohemis* tractandi et concludendi potestatis a Concilio suis Oratoribus missam, ut *Leibnit.* p. 145. 9) *Tenor alterius litere eorum de mandato.* Promittunt se usque ad Festum *Michaelis* a Concilio talem plenam Potestatem procuraturos, qualis huic Literae inferta est, ut *Leibnit.* p. 143. 10) *Tenor alterius litere.* Recognoscunt iidem Promissum Oratorum, quod Concilium *Bohemis* Bullam pro Communionem sub Utraque daturum sit, ut *Leibnit.* p. 153. 11) Resumitur Narratio a 6. *Jul.* et exit in 20. tota manu *Haselbachii*

negotiorum omnium participis exarata, mihi nullibi visa, nec fando accepta, cuique libenter diutius immoratus fuissē, nisi hoc in Opere de indicandis potius, quam edendis Monumentis ecclesiasticis res esset.

Fol. 237. Commentatio alia manu scripta, qua Autor ignotus commoda in utramque Remp. redundantia ex iis, quae *Iglaviae* gesta sunt, expendit et gratulatur. Ingreditur vero ita: *Magnas gratiarum actiones referre debemus omnipotenti deo, et letari et exultare, quoniam bohemi, qui tanto tempore abiecerant obedientiam sancte matris ecclesie, iam venerunt ad obedientiam &c.* Per singulos dein controversos Articulos ostendit, quantum contentionis ardor remiserit.

Fol. 239. Oblata per *Ambasiatores Boemorum* sacro Concilio *Basilien.* in ipsorum abscessu ab eodem circa finem nouembris 1437. Sunt IX. illa *Petita*, quae leguntur *Labb. T. XVII. col. 211.* ubi tamen perperam anno 1438. adfiguntur. Responsiones, quae ibidem *ordinate sed non date* dicuntur, a *Cod. nostro* absunt; earum vero loco adiecit *Haselbachius* brevem animadversionem in testae eorum consilia, quae luci clarius exposita fuisse ait in Documento sequenti:

Fol. 240. p. 2. Responsio Sanctissimi domini nostri pape pij (II.) ad Bohemos Oratores Anno 1462. Manu *Haselbachii* biennio ante mortem. Narrat *Acta Legationis* hujus *Cochlaeus Hist. Hussit. L.*

XII. et *Jacobus Card. Papiens. Commentar. L. VI. atque ex eo Odor. Raynaldus T. XIX. apud quem Responfionis nostrae Capita p. 114. legas. Ipsa vero incipit: Superioribus diebus cum audiviffemus vos cariffimi filij nostri Regis Bobemie Illustris &c.*

Fol. 247. Acta in quodam Conventu Taboritarum post acceptam a. 1434. cladem, ad quorum calcem fol. 256. p. 2. habetur: Venerabili patri domino Przibislao Abbati Monasterij Lucensis (five Pruck Ord. Praemonstr. in Moravia nunc aboliti) et subditur: Restituantur Domino Pragensi Preposito cum gratiarum actione. Liqueat igitur, a quo cui communicata sint. Continent porro Plebani Taboritarum et unius de Juratis de tabor dicti Simonis Fabri uel Kowarz Consilia, quomodo adflictis rebus opitulandum. Inter alia posterior spe laetatur: Quod Concilium Basiliens. diu non durabit et quod in breui dissoluetur, et etiam scitis et vidistis alij oculis vestris, quod iste Imperator (Sigismundus) est senex homo et decrepitus, et super illum mundum plus respicit, quam super istum, et quod diu non viuet, et domini Barones terre sunt destituti et hij sunt satis pauperes, — et theotunici de suis rebus cogitant et nos obliuiscuntur, et ungarum idem facient &c. Et tunc surgendum et omnes destruendos esse. Succedit his Schema Decreti emittendi ad Socios, et Convocationis ad diem S. Thomae Apostoli a. 1435. in Civitatem Hraditz, cui praefatur Johannes Rodenis Codd. Theol. V. II. P. II.

hacz de Duba Capitaneus ejus Civitatis. Omnia haec e Bohemico latina facta videntur. Per errorem Compactor ad fol. 251. Sententiam Concilii Constant. contra Johannem Hufs inferuit, prout legitur Labb. T. XVI. col. 246.

Fol. 257. Articuli editi per magistros et clerum pragen. ac dominos consules communitatum pragensium feria quarta ante festum sancti viti. Nempe VII. illi de Communione sub Utraque, quos refert Cochlaeus Hist. Hussit. L. IX. p. 335. male tamen anno 1441. adfigit, cum ad a. 1448. pertineant. Articulo ult. post verba: non debet fieri, Noster addit: sed videat, ne ipsum dampnum consequatur. Accedit continuo et ab eadem manu Differtatio, quae infit: Corde credendum est ad iusticiam &c. et evincere nititur: plures et distinctas gratias recipi ab eo, qui Sacramentum recipiat sub utraque Specie.

Fol. 261. p. 2. Crisis docta et solida Tb. Haselbachii cum Articulorum, tum Differtationis praecedentis data, ut in calce: Ex Wyenna Anno Dominice Natiuitatis 1448. in profesto sanctorum angelorum hoc est sancti wenzeslai martiris et Boemorum apostoli. Incipit: Uetusta sapientis celebrata quoque sententia dinoscitur: Vbi non est auditus, ibi sermonem effundere non congruit &c. Arripere se tamen calamum: quia plurimum tractatibus in hac materia presens extiti; partim nempe Basileae in ipso Concilio, partim in obitis per Bohemiam et Moravi-

am legationibus. Primum igitur singulos ordine perstringit Articulos, dein subjectae Dissertationis auctoritates et rationes diluit. Ad Articulum ult. quo omnis Clerus Pragensis M. M. Jobanni Przibram et Procopio de Plzna subjicitur, ait, exploratum se non habere, an praedicti Magistri oblatam potestatem acceptare decreverint. Interim esse, qui se in publicatione omnium premissorum articulorum in pretorio pragensi presentem fuisse asseruit, et scedulam manu alterius praedictorum scriptam, alterius vero palam ore prolatam et lectam ac dominis Canonicis Castri pragens. oblatam, ut statim ad eam responderent, agitatione quadam non modica preuia et oculis perspexisse, et auribus singula clarius deprehendisse constanter me coram posito astruebat. E regione vero quandam excusatoriam unius antedictorum audiui Epistolam.

Fol. 289. Crisis ejusdem in Sigismundi Imp. Literas datas Bohemis et Moravis Albae Regalis 6. Jan. 1436. quae leguntur in Leibnit. Mantissa II. Cod. Jur. Gent. p. 141. Incipit: Sicut crebro luctus post gaudia, et post tenebrosam iubar solet accedere &c. Magna libertate Indultum illud plurimum dampnosum ymo uerius irrationale et scandalosum Ecclesie compellat, de quo interrogati Ministri suffusi rubore rem ipsam falsitate tegebant, que pridem emergerat in palam, quando et huius iniquitatis copie sparguntur per orbem &c. Sed enim, ut calx testatur, fuit hoc scriptum Wyenne

per T. de Haspach 1455. 24. Julij. Ceterum singulas concessiones in illis Literis circa Clerum et S. Coenam factas conuellit.

Fol. 303. Epistolaris Ejusdem Differtatio VIII. Capitibus distincta ad memoratum fol. 256. Przibislaum Abbatem Monasterij in prugk prope Znoymam, quem columpnam in hys oris inter caliginosos lucentem adpellat, de Scheda sibi a quodam Sacerdote Bohemo ignota facie oblata erroribus plena, de quibus sententiam rogatus esset. Sunt vero errores hi: Nullum in peccato mortali existentem Ecclesiae Catholicae membrum existere; solos Praedestinos esse membra Ecclesiae; Communionem sub Utraque esse de praecepto Christi et necessitate salutis. His igitur magno rationum et autoritatum adparatu obviamitur ab exercitatissimo Pugile, qui incipit: Ipse Christus dominus Ecclesie sancte caput custos et sponsus &c. et subsignat: Wyenne Anno domini 1447. in festis sanctis Pentec. Exemplum istud primae meditationis est multum retractatum, interpolatum et subpletum.

Fol. 319. Ejusdem Responfa ad III. Puneta eidem ad deliberandum proposita: I. An Johannes de Rokyczano possit licite et expedienter ad Ecclesiam pragensem pro Archiepiscopo confirmari? II. An expediat Ecclesie Apostolicam sedem communionem duplicis speciei Eucharistie pro Bohemis et morauis confirmare? III. An priuilegia uniuersitatis pragen. sint pro presenti per sedem Apostolicam confirman-

firmanda? Contra omnia haec ratiocinatur *Hafelbadius* ita ingrediens: *Petiuit ymo verius mandauit vestra R^{ma} Paternitas super tribus punctis inire consultationem &c.* E quo, et mox sequentibus verbis: *Quia v. R^{ma} P. tanquam angelus pacis ad has partes missus est pro pace et unione dissidentium &c.* concludo, rem esse de *Johanne Carvajalio* Card. S. Angeli a *Nicolao V.* a. 1448. in *Bohemiā* ablegato. Atque hic definunt laboriosissimi Theologi nostri, quem non immerito *Gersonium* aliquem *Germaniae* dixerim, numerosa Monumenta, quae ignota longa nocte urgebantur, quamuis ad Historiam eccl. aevi sui non parum facientia. Ad ea compingenda adhibitae sunt lacinae elegantissime exarati Codicis Hebr. e C. VI. *Esther*.

DCXXIV.

U. 194 Codex chartaceus lat. Sec. XV. Folior. 212. 4. maximam partem nitide scriptus, rubricis distinctus, et olim a *Thoma Hafelbachio* saepe laudato relictus *Collegio B. M. V. Domus rubee Rose* apud *Fratres Predicatores*, sed situ magnam partem exesus continet: I. Scriptum quoddam polemicum, quod *Indiculus* praeuius de *quadruplici Missione* adpellat, quodque init: *Viri etiam perfecti et in studijs eminenter literati non debent sancta et iusta facta ad eorum officia non pertinentia exercere nisi forte specialiter vocati &c.* Notum est, liberam cuiunque *Diacono*

aut *Presbytero Verbi Dei Praedicationem* ab *Job. Wiclefo* adfertam, et ab *Job. Husso* propugnatam fuisse. Hic igitur Sententia catholica suis rationibus stabilita breviter proponitur, et mox: *Sequitur Scriptura in oppositum collecta* — — — Reliquum Rubricae deperiit, sed Textus incipit: *Quidam verbum dei pro libito suo alligare volunt*, et mox citatur *Augustinus ad Orosium de quadruplici Missione*, qui cum eodem modo citetur ab *Husso* in *Defensione quorundam Articulorum Job. Wiclefi* T. I. Opp. edit. 1715. p. 143. f. vix erraui, si hanc quoque *Scripturam* ad *Hussum* referam, quamvis ignoratam ejus *Editoribus*. Ufferat *Virum* interdicta praedicatione, et frustrata adpellatio *Romae*, unde in eam valde acerbus est; *ibi enim*, ait, *primo ornatu meretricio vestitus est Siluester per Constantinum*. Verum, ut dixi, putredo magnam partem depasta est.

II. fol. 8. Incipit sermo *Magistri Bertoldi de Wyenna de assumptione Marie virginis*. In illud: *Gratia dei sum id quod sum. I. Cor. 15.* Initium: *Prestantissimi Doctores &c. Vas electionis paulus predicator veritatis et doctor gentium &c. Bertoldum Tyrolensem et Norimbergensem* in *Scriptoribus nostris Acad.* reperi, nullum vero *Viennensem*.

III. fol. 17. *Responsiones M. Husi* contra *M. Stanislaum Professorem theologie*. Ineunt: *Jam restat ad scriptum magistri Stanislai de Znoyma doctoris theologie accedere*